

Vzdušný boj i tankování za letu. V Čáslavi startuje mezinárodní cvičení uživatelů gripenů Lion Effort

9.5.2024 - Hana Havrdová | Armáda ČR

Lion Effort je v pořadí páté cvičení států provozujících letoun JAS-39 Gripen, známé také pod zkratkou GUG (Gripen Users Group). V roce 2009 byla hostitelem Maďarská republika, druhé cvičení tohoto druhu se konalo v roce 2012 ve Švédském království, třetí se konalo v roce 2015 v České republice, čtvrté v roce 2018 opět v Maďarské republice. V roce 2021 bylo toto cvičení z důvodu epidemie COVID-19 zrušeno.

Do cvičení LE24 se zapojí letouny gripen Vzdušných sil Armády ČR, Maďarska a Švédska. Thajsko se zapojí bez letecké techniky. Z českých vzdušných sil budou létat také lehké bitevníky L-159, transportní letoun C-295 CASA, z domovské základny budou působit německé Eurofighter Typhoon, polské F-16 a tankovací letoun A-330MRTT. Pro zajištění komplexnosti scénářů budou české vzdušné síly aktivovat velitelské stanoviště Air National Command Centre (ANCC), zapojí se i předsunutí letečtí návodčí (JTAC) z 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou, 25. protiletadlový raketový pluk Strakonice s prostředkem SURN jako postavení pozemní PVO. Celé taktické řízení pak bude pod odpovědností českého Střediska řízení a uvědomování (CRC – Control and Reporting Centre).

Letový program cvičení, který proběhne mimo víkend od 14. do 23. května, je rozdělen do dvou hlavních bloků. Dopoledne se budou létat mise podle komplexního scénáře za koordinace všech cvičících (COMAO - Composite Air Operations). COMAO jsou operace, kdy společně působí velké množství různých typů letounů, které jsou případně podporovány pozemními silami a jejich účelem je dosáhnout požadovaného vojenského efektu. V odpoledních hodinách budou následovat mise (tzv. Shadow wave), které budou zaměřeny na manévrový vzdušný boj a přímou leteckou podporu. Více než dvě desítky letounů tak budou cvičit taktiku v pokročilém vzdušném boji, včetně tankování za letu, i vzájemnou spolupráci.

„Lion Effort je v několika aspektech jedinečné. Za prvé je to účast švédských vzdušných sil jako právoplatného člena NATO. Za druhé se jedná o komplexnost cvičení, které pro letošní rok Vzdušné síly AČR připravily v podobě spojení cvičení Lion Effort a každoročního cvičení Ramstein Guard, které je velice sledovaným cvičením v rámci komunity letectev NATO zaměřené na výcvik v elektronickém boji a rušení,“ uvedl plukovník Michal Kudyn z Velitelství vzdušných sil AČR.

V prvním týdnu si letové posádky v rámci cvičení Ramstein Guard vyzkouší činnost při elektronickém boji v podmínkách rušení palubních radiolokátorů, radiového spojení a satelitního navigačního systému GPS. Do této části cvičení se zapojí speciálně upravený rušící letoun FA-20 civilního britského kontraktora Draken Europe, ale i další odborníci z Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany Brno, odborníci na globální navigační satelitní systémy (GNSS) z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu Dobruška a specialisté s pozemní technikou z 53. pluku průzkumu a elektronického boje Opava.

„Gripeny hrají v tomto cvičení klíčovou roli. Budou se totiž účastnit jak scénářů zaměřených na procvičování pokročilé taktiky ve vzdušných bojích, a to i v podmínkách rušení, tak úkolů při působení proti pozemním cílům poskytováním CAS (Close Air Support) s využitím zaměřovacích a

průzkumných kontejnerů Litening 4i. I tento krátký seznam jenom podtrhuje schopnosti letounů JAS-39 Gripen, se kterými Vzdušné síly AČR počítají jako s klíčovým prvkem taktického letectva pro následující dekádu," doplnil plukovník Kudyn.

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vzdusny-boj-i-tankovani-za-letu--v-caslavi-startuje-mezinarodni-cviceni-uzivatelu-gripenu-lion-effort--251065>